

Sygn. akt V GC 880/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Bury
Protokolant:	sekr. sąd. Magda Ściegaj

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2017 r. na rozprawie sprawy

z powództwa (...) sp. z o.o. sp. k. w O.

przeciwko

1) (...) S.A. w W.

2) (...) w O.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej ad 2-

(...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...)w O. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. sp. k. w O. kwotę 4.339,44zł (słownie złotych: cztery tysiące trzysta trzydzieści dziewięć 44/100 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18.01.2017r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie w stosunku do (...) w O.,

III. oddała powództwo wobec (...) S.A. w W.,

IV. zasądza od pozwanego (...)w O. na rzecz powoda kwotę 965,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

V. zasądza od powoda na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 1217,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

VI. nie obciąża powoda kosztami procesu na rzecz interwenienta ubocznego - (...) w W.,

VII. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego: pozwanemu (...) w O. – kwotę 92,20zł, interwenientowi ubocznemu (...) w W. – kwotę 92,20zł.

SSR Joanna Bury

Sygn. akt V GC 880/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w O. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 5.785,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu swojego roszczenia powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi należne powodowi wynagrodzenie za wynajęcie samochodu dla E. L., którego samochód został uszkodzony przez sprawcę, posiadającego obowiązkową polisę OC u pozwanego. Na podstawie umowy cesji nabył wierzytelność wobec pozwanego o zapłatę odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Powód wynajmował uszkodzowanemu pojazd zastępczy w okresie od 23 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r., a następnie od 01 stycznia 2015 r. do 19 stycznia 2015 r. Powód wystawił faktury VAT na kwotę 1.859,76 zł brutto oraz na kwotę 3.926,16 zł brutto. (k. 2-3)

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zakwestionował swoją odpowiedzialność za zdarzenie z dnia 06 grudnia 2014 r. Podał, iż z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż 06 grudnia 2014 r. uszkodzony kierując pojazdem marki F. o nr rej. (...) wpadł w poślizg na oblodzonej nawierzchni i uszkodził felgę, kołpak koła, oponę tarczę koła i drążek kierowniczy w/w pojazdu. Jako odpowiedzialnego za stan miejsca kierujący wskazał (...) w O.. Administratorem terenu jest (...) w O.. Wobec tego, zdaniem pozwanego brak jest podstaw do uznania, że do szkody doszło na skutek zawinionego działania lub zaniechania ubezpieczonego. Ponadto pozwany zakwestionował czas najmu i stawkę za najem pojazdu zastępczego. Wskazując, że technologiczny czas naprawy uszkodzonego pojazdu wynosi 1 dzień, zaś najem trwał 1 miesiąc. Wskazana zaś stawka jest rażąco wygórowana, a co za tym idzie stanowi to nadużycie zasad współżycia społecznego. (k. 31)

W toku postępowania powód złożył wniosek o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) w O..

(...) w O. w odpowiedzi na pozew wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Swoje stanowisko uzasadniło tym, iż za teren posesji odpowiedzialny jest najemca tj. (...) w O.. (...) nie miało obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia się w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Nadto stwierdził, iż za szkodę odpowiada sam uszkodzony, E. L., który wjechał na parking zbyt szybko i zbyt brawurowo. W dalszej kolejności podniósł, iż powód nie wykazał zasadności najmu, oraz że zastosowana stawka jest zawyżona, a okres najmu jest zbyt długi. (k. 107-112)

Po stronie pozwanego do sprawy zgłosił swoje przystąpienie w charakterze interwenienta ubocznego **(...) w W.** wnosząc o oddalenie powództwa w stosunku do dopozwanego w całości i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, iż wyłączną winą za szkodę z dnia 06 grudnia 2014 r. było niedostosowanie prędkości przez uszkodzonego do panujących warunków atmosferycznych. Zakwestionował, aby miejsce wypadku było ośnieżone, czy oblodzone. Nadto wskazał, iż powód nie wykazał zasadności najmu, zaś zastosowana stawka oraz okres najmu są zawyżone.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 06 grudnia 2014 r. w sobotę, w momencie wykonywania manewru parkowania na oblodzonym terenie parkingu przed (...)w (...) pojazd marki O. należący do E. L. wpadł w poślizg, przez co uległ uszkodzeniu. Teren parkingu jest własnością (...) w O.. (...) w O. zawarł z (...) w O. umowę najmu części budynków i posesji. Zgodnie z § 2 aneksu nr (...) zawartego w dniu 31 sierpnia 2009 r. do umowy najmu § 8 otrzymał brzmienie, z którego wynika, iż Najemca zobowiązuje się do konserwacji i remontów bieżących przedmiotu najmu, także ponosi koszty związane ze zwykłym najmem. Wynajmujący zobowiązuje się ubezpieczyć budynki od ognia i innych zdarzeń losowych. Ubezpieczenie to nie obejmuje mienia i odpowiedzialności cywilnej. Z parkingu na co dzień korzystają studenci i pracownicy wydziału teologii, jednakże teren ten nie był przedmiotem najmu. W 2014 r. parkingiem zajmowali się pracownicy seminarium i to pracownicy seminarium posypywali go w zimę piaskiem. W momencie zdarzenia w dniu 06 grudnia 2014 r. trwały czynności związane z posypywaniem parkingu piaskiem i solą, gdyż wcześniej padała marznąca mżawka. Czynność tę pracownik zaczął z drugiej strony parkingu niż miejsce zdarzenia. Wobec

czego w momencie wjazdu uszkodzonego nie był on jeszcze posypywany. Czynność posypywania była widoczna dla uszkodzonego w momencie wjazdu na parking. W pozwany Seminarium nie było wyznaczonej osoby, która regularnie dbałaby o parking. Pracownik, który w danym momencie miał możliwość, wykonywał czynności porządkowe, w tym odśnieżał i posypywał piachem. Z ramienia (...) w O. zatrudniony był konserwator, który pracował od poniedziałku do piątku i zajmował się innymi pracami porządkowymi (bezsporne, zeznania świadka E. L. k. 61,167-168 karta zdarzenia drogowego k. 71, notatka urzędowa k. 73, protokół oględzin k. 74-75, akta szkody załączone do akt sprawy, umowa najmu wraz z aneksem k. 90-95, zeznania świadka K. D. k. 97, 152, zeznania świadka L. K. k. 101)

W związku z uszkodzeniem pojazdu uszkodzony zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego. Umowa najmu trwała od 23 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Następnie uszkodzony zawarł kolejną umowę najmu od dnia 01 stycznia 2015 r. do dnia 19 stycznia 2015 r. Przedmiotem najmu był pojazd marki F. (...). Powód wystawił faktury VAT: za okres najmu od 23 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. na kwotę 1859,76 zł brutto przy zastosowanej stawce 168 zł netto, oraz za okres najmu od 01 stycznia 2015 r. do 19 stycznia 2015 r. na kwotę 3926,16 zł brutto.

(dowody: faktura VAT nr (...) k. 8, faktura VAT nr (...) k. 9, umowy najmu samochodu zastępczego wraz z regulaminem k. 4-5, cennik najmu pojazdów funkcjonujący w przedsiębiorstwie powoda k. 15, informacja o najmie k. 13).

W dniu 19 stycznia 2015 r. uszkodzony zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności przysługującej właścicielowi uszkodzonego pojazdu względem pozwanego w związku z kosztami wynajmu pojazdu zastępczego. Powód poinformował pozwanego o dokonanej cesji wierzytelności.

W dniu 12 stycznia 2017 r. uszkodzony zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności przysługującej właścicielowi uszkodzonego pojazdu względem (...) w O. z tytułu odpowiedzialności na podstawie dobrowolnego ubezpieczenia OC.

(dowód: cesja wierzytelności – k. 6, 246, pismo z 19 stycznia 2015 r. wraz z potwierdzeniem jego odbioru k. 7).

Powód pismem z dnia 20 stycznia 2015 r. wezwał pozwanego do zapłaty odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

(dowód. pismo powoda. 14)

Pojazd zastępczy był potrzebny uszkodzonym do dojazdów do pracy i szkoły, na zakupy, do odwiedzania córki, która wraz z matką mieszkała w P.. Pojazd zastępczy zwrócił w momencie zakończenia naprawy pojazdu uszkodzonego. Naprawa trwała od 23 grudnia 2014 r. do 19 stycznia 2015 r.

(dowód: oświadczenie uszkodzonego k. 16, zeznania świadka E. L. k. 62, historia naprawy pojazdu k. 10).

Z wielkości i charakteru uszkodzeń powypadkowych stwierdzonych w samochodzie F. (...) nr rej. (...) wynika, iż pojazd zbliżając się do miejsca zdarzenia poruszał się z prędkością nie mniejszą niż 30-35 km/h. Prędkość ruchu samochodu nie była dostosowana do istniejących wówczas trudnych warunków drogowych. Kierujący pojazdem miał ograniczone możliwości uniknięcia rozpatrywanego zdarzenia drogowego, choć miał wpływ na wielkość powstałych uszkodzeń. Ujawnione w trakcie postępowania likwidacyjnego uszkodzenia pojazdu mogły powstać w okolicznościach wskazanych przez uszkodzonego w wyniku bocznego uderzenia pojazdu w betonowy krawężnik okalający obszar parkingu. Zdarzenie drogowe było następstwem niewłaściwego utrzymania nawierzchni jezdni, przy czym niewątpliwie uszkodzony nie zachował należytej ostrożności w trakcie jazdy i poruszał się z nadmierną prędkością – niedostosowaną do istniejących wówczas trudnych warunków drogowych. Kierujący pojazdem używając hamulca ręcznego podczas poślizgu przyczynił się do powstania szkody w pojeździe w 25%.

(dowód: opinia biegłego sądowego R. S. k. 173-188, opinia uzupełniająca biegłego sądowego R. S. k. 216-219, k. 238)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, na dokumentach w aktach szkody załączonych do sprawy oraz na zeznaniach świadków E. L., K. D., L. K.. Sąd dał wiarę powołanym w sprawie świadkom w części, w której były ze sobą zgodne i znajdowały odzwierciedlenie w dokumentach.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł także na opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki pojazdowej i ruchu drogowego – R. S. oraz na uzupełniających opiniach biegłego. Sąd uznał wskazaną opinię oraz uzupełniającą opinię za rzetelne i konsekwentne, a wyciągnięte wnioski oparte na aktach sprawy i szkody oraz na własnym doświadczeniu biegłego za jasne i logiczne.

W niniejszej sprawie sporna była odpowiedzialność (...) S.A. w W., jak i (...) w O..

W toku postępowania Sąd ustalił, iż odpowiedzialności za zdarzenie nie sposób przypisać pozwanemu (...) S.A. w W..

Z okoliczności sprawy wynika bowiem, iż parking na którym doszło do zdarzenia w dniu 06 grudnia 2014 r. nie był przedmiotem najmu dla (...)w O.. Powyższe zostało ustalone na podstawie umowy najmu z dnia 24.08.2009r., gdzie w części precyzującej przedmiot najmu została wskazana jedynie powierzchnia budynków. Również z treści par. 2 umowy wynika, że powierzchnia najmu określona została na 2.937 m², co w zestawieniu ze specyfikacją przedmiotu najmu oznacza, iż jedynie powierzchnie budynku stanowiła przedmiot najmu. Powyższe znajduje również potwierdzenie w zeznaniach świadka K. D., który zeznał, iż prace porządkowe, jak i utrzymanie parkingu w należyłym stanie były w głównej mierze wykonywane przez właściciela parkingu tj. (...)w O.. Wobec tego w stosunku do (...) S.A. w W. oddalono powództwo wobec nie wykazania jego odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 06 grudnia 2014 r. na podstawie art.

Pozwany (...)w O. również podnosił brak swojej odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie. Nadto swoje zarzuty skoncentrował na bezzasadności wynajęcia pojazdu zastępczego, zwiększeniu przez poszkodowanego rozmiaru szkody, czasie trwania najmu oraz zastosowanej stawce.

Analizując wskazane zarzuty pamiętać należy o tym, że powodowi przysługuje odszkodowanie w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałoby ono poszkodowanemu. Umową cesji wierzytelności, powód nabył, bowiem od właściciela przedmiotowego pojazdu wierzytelność w takiej postaci i kwocie, która przysługiwałaby poszkodowanemu właścicielowi pojazdu.

W ocenie Sądu, stanowiąca, podstawę legitymacji czynnej powoda umowa cesji jest również ważna i skuteczna. W sytuacji gdy obie strony tej umowy zgodnie twierdzą, że doszło do przelewu wierzytelności z umowy ubezpieczenia i obie strony miały taki zamiar i cel umowy na względzie – zbędne są rozważania i dokonywanie wykładni oświadczeń woli w tym przedmiocie. Dokonywanie takiej wykładni ma bowiem sens, gdy stanowiska stron umowy różnią się (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 08 marca 2015 r. I ACa 1516/04). Cesję zatem można więc przyjąć w sposób dorozumiany. Wniesienie przez cesjonariusza pozwu o zasądzenie wierzytelności objętej cesją samo w sobie potwierdza istnienie jego oświadczenia woli o zgodzie na przelew. Przypomnieć trzeba, że umowa przelewu, poza ustawowymi lub umownymi wyjątkami, nie wymaga formy szczególnej i może być skutecznie dokonana również w formie ustnej lub w sposób dorozumiany. Jeżeli wierzytelność została stwierdzona pismem, umowa przelewu powinna być dokonana w formie pisemnej (art. 511 KC) wyłącznie dla celów dowodowych (ad probationem) (wyrok SN z dnia 06.04.2016r., IV CSK 403/15).

Zatem bez znaczenia jest fakt okazania do niniejszego postępowania umowy bez podpisu powoda-cesjonariusza. Zaznaczyć należy, że to (...)w O. wskazało poszkodowanemu i powodowi jako odpowiedzialnego niewłaściwego ubezpieczyciela. Właściciel w toku postępowania nie zwolnił się z odpowiedzialności. Nie udowodnił, że parking był przedmiotem najmu. Z przedłożonej umowy najmu wynika, iż powierzchnia najmu odpowiada jedynie powierzchni budynków. Zatem podniesiony zarzut interwenienta należy uznać za chybiony.

W dalszej kolejności należy uznać, iż poszkodowanemu pojazd zastępczy był konieczny do czynności życia codziennego. Powód zeznaniami świadka E. L. wykazał potrzebę wynajęcia pojazdu zastępczego na czas trwania

naprawy pojazdu zastępczego. Nie dysponował w tamtym czasie innym pojazdem. Nadto odwiedzał córkę, która wraz z matką zamieszkuje w P.. Niewątpliwie więc pojazd był uszkodzonymemu potrzebny.

Korzystanie z pojazdu w celach prywatnych, który na skutek kolizji drogowej został uszkodzony, zasługuje na ochronę, albowiem takie używanie rzeczy również przedstawia wartość pieniężną. Nadto wskazuje się, że korzystanie przez uszkodzonego z własnego pojazdu mechanicznego nie może być odtworzone przez wykorzystanie środków komunikacji publicznej, są to bowiem odmienne sposoby korzystania z rzeczy. Samochód w sposób bardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokaja potrzeby życiowe właściciela. Korzystanie z niego stało się obecnie standardem cywilizacyjnym i taka jego funkcja będzie się umacniać.

Odnosząc się do czasu naprawy pojazdu, stwierdzić należy, iż wprawdzie biegły sądowy R. S. wskazał, że technologiczny czas naprawy niezbędny do przeprowadzenia naprawy powypadkowej pojazdu F. (...) w zakresie uszkodzeń powstałych w wyniku zdarzenia z dnia 06 grudnia 2014 r. wynosił 1 dzień, ale w ocenie sądu, nie można w rozpatrywanej sprawie opierać się jedynie na technologicznym czasie naprawy uszkodzonego pojazdu. Zauważenia wymaga fakt, iż uszkodzony oddał pojazd do naprawy do Autoryzowanego Serwisu w związku, z tym nie miał wpływu na czas naprawy pojazdu. W dużej mierze na czas naprawy wpływ miały czynności okołonaprawcze w tym, dokonanie oględzin, dostarczenie do warsztatu naprawczego kalkulacji naprawy. Należy pamiętać iż w jednym czasie w warsztacie naprawianych jest kilka pojazdów, każdy pojazd ma więc kolejkę oczekiwania na przeprowadzenie czynności naprawczych. Zatem zdaniem Sądu faktyczna naprawa pojazdu trwała od 23 grudnia 2014 r. do 19 stycznia 2015 r. Okres najmu pojazdu należy uznać za uzasadniony w całości faktycznym okresem naprawy pojazdu. Najęty pojazd został zwrócony tego samego dnia, w którym nastąpił odbiór naprawionego pojazdu. Brak jest podstaw do stwierdzenia, że wskutek zawinionych działań warsztatu lub uszkodzonego, przerwany został związek przyczynowy między zdarzeniem a szkodą w postaci konieczności najmu pojazdu zastępczego.

Z doświadczenia życiowego, jest zdaniem Sądu oczywiste, że aby dokonać naprawy pojazdu należy się wcześniej umówić z warsztatem. Często jest tak, że pojazd jest wstawiony do warsztatu i czeka na zwolnienie się stanowiska naprawy. Okres ten w ocenie Sądu jest również okresem okołonaprawczym i zalicza się tak samo jak okres procedury likwidacyjnej i okres związany z oczekiwaniem na części zamienne do uzasadnionego czasu naprawy, a tym samym odpowiada zasadnemu okresowi najmu pojazdu zastępczego. Zatem cały okres najmu pozostawał w następstwie związku przyczynowego związanego z uszkodzeniem pojazdu.

Stawka najmu, aby mogła zostać uznana za celową i ekonomicznie uzasadnioną, nie może przekraczać maksymalnych stawek obowiązujących na lokalnym terenie. Pozwany nie wykazał, aby zastosowana przez powoda stawka najmu wykraczała poza przedział stawek stosowanych na rynku lokalnym. Tym samym uszkodzony nie przyczynił się do zwiększenia szkody, co zarzucał mu pozwany. Należy pamiętać, iż uszkodzony nie ma przy tym obowiązku poszukiwania najtańszej oferty – nie sposób mu, bowiem zarzucić zwiększenia rozmiarów szkody w sytuacji, kiedy najął pojazd według stawek obowiązujących na miejscowym terenie. Stanowisko sądu znajduje odzwierciedlenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25.04.2002r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003/5/64) zgodnie z tezą którego „jeżeli z treści umowy ubezpieczenia autocasco nie wynika nic innego, ubezpieczony, który nabywa autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwania sprzedawcy oferującego je najtaniej. Możliwe jest przypisanie ubezpieczonemu naruszenia, wynikającego z wynikającego z art. 354 §2 k.c. obowiązku współpracy z dłużnikiem, jeżeli świadomie lub przez niedbalstwo kupił części droższe”. Przez analogię stanowisko to można odnieść do sposobu naprawienia szkody związanej z najmem pojazdu zastępczego.

Sąd określając jednak zakres szkody, uznał w oparciu o opinię biegłego, iż uszkodzony przyczynił się do powstania szkody wobec nie dostosowania prędkości do panujących warunków atmosferycznych w 25%. Tym samym określając należne odszkodowanie przy czasie najmu odpowiadającemu czasowi naprawy, tj. od 23 grudnia 2014 do 19 stycznia 2015 r. i przy zastosowaniu stawki w wysokości 200 zł, pomniejszył należne odszkodowanie o 25 %.

Oдноśnie ogólnych rozważań odpowiedzialności ubezpieczyciela w przedmiocie wydatków na najem pojazdu zastępczego:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w kwestii zasadności ponoszenia kosztów wynajmu pojazdu i ich związku ze szkodą w pojeździe wypowiedział się Sąd Najwyższy, rozwiewając tym samym wątpliwości sądów powszechnych oraz zakładów ubezpieczeń przystępujących do likwidacji szkody. W podjętej w dniu 17 listopada 2011r. uchwale (III CZP 5/2011, LexPolonica nr 2790743, Biuletyn Sądu Najwyższego 2011/11, OSNC 2012/3 poz. 28, Palestra 2011/11-12 str. 133) Sąd Najwyższy jednoznacznie wskazał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej.

Sąd w pełni podziela wyrażaną wielokrotnie w orzecznictwie jak i przez przedstawicieli doktryny zasadę, że w wypadku pozbawienia właściciela możliwości korzystania z własnego, uszkodzonego pojazdu, ten uprawniony jest do wynajęcia pojazdu zastępczego, którego koszt stanowi szkodę, podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Zgodzić się należy również z faktem, że korzystanie przez poszkodowanego z własnego pojazdu mechanicznego nie może być odtworzone przez wykorzystanie środków komunikacji publicznej, są to bowiem odmienne sposoby korzystania z rzeczy. Samochód w sposób bardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokaja potrzeby życiowe właściciela. Korzystanie z niego stało się obecnie standardem cywilizacyjnym i taka jego funkcja będzie się umacniać.

W treści uchwały Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011r. wskazano, iż istnieje nurt, zgodnie z którym utrzymuje się, że już samo pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę. Bardziej jednak relatywnym, w ocenie tut. Sądu jest pogląd (również aprobowany przez Sąd Najwyższy), zgodnie z którym szkodę mogą stanowić wydatki związane z utratą możliwości dysponowania rzeczą, zapewniające właścicielowi korzystanie z dobra zastępczego. Uznaje się przy tym, że wydatki muszą być konieczne (niezbędne) do egzystencji poszkodowanego i na tym tle podaje się w sposób kazuistyczny przykłady jego racjonalnego bądź nieracjonalnego postępowania, przy uwzględnieniu obowiązku minimalizacji szkody (art. 354 k.c.) i dostosowania środków zaradczych w sposób proporcjonalny.

Każdorazowo Sąd Najwyższy podkreśla, że poniesione w powyższy sposób koszty muszą mieć przymiot koniecznych, albowiem w przeciwnym razie ich refundacja prowadziłaby do powstania wzbogacenia po stronie poszkodowanego. Nie można bowiem oczekiwać, że ubezpieczyciel sfinansuje najem pojazdu zastępczego, którego poszkodowany w ogóle nie używał, lub też używał w stopniu nieproporcjonalnym do wysokości poniesionych kosztów. „Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. (...) Z zasady proporcjonalności może natomiast wynikać zbędność najmu pojazdu zastępczego, jeżeli właściciel nie używał samochodu albo dysponuje innym samochodem nadającym się do wykorzystania. Używanie samochodu w sposób sporadyczny może z kolei uzasadniać celowość wykorzystania w sposób ekwiwalentny innego środka komunikacji”.

Najem pojazdu trwał przez 28 dni według stawki 200 zł netto, to kwota 5.785,92 zł. Skoro pozwany przyczynił się w 25 % do powstania szkody, kwotę ustalonego odszkodowania pomniejszono o wskaźnik przyczynienia się poszkodowanego i do zasądzenia pozostała kwota 4.339,44 zł.

Z tych przyczyn, na zasadzie art. 509 § 1 i § 2 k.c., w zw. z art. 822 § 1 k.c., 826 § 1 k.c. oraz art. 6 k.c. i art. 481 par. 1 i 2 k.c. orzeczono jak w pkt. I wyroku, przy czym zasądzono odsetki od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu (...) w (...), oddalając jednocześnie w pozostałym zakresie powództwo.

Wobec braku odpowiedzialności Pozwanego (...) S.A. w W. na podstawie 822 § 1 k.c. oddalono powództwo w punkcie III.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 100 kpc. Powód wygrał sprawę w 75 %, poniósł koszty pełnomocnika (1200 zł) oraz opłatę od pozwu (290 zł), a także 17 zł opłaty od pełnomocnictwa, łącznie 1507 zł. (...)w O. wygrał w 25 %. Na koszty poniesione przez pozwanego składa się kwota wynagrodzenia biegłego -657,80zł. Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę w wysokości 965,80 zł, o czym orzeczono w punkcie IV.

Wobec oddalenia powództwa wobec (...) S.A. w O., Sąd zasądził na podstawie art. 98 k.p.c. od powoda na rzecz (...) S.A. w O. kwotę 1.217 zł .

W punkcie VI na podstawie art. 107 k.p.c nie obciążono kosztami procesu powoda na rzecz interwenienta ubocznego. Sąd może przyznać koszty interwencji od przeciwnika zobowiązanego do zwrotu kosztów na rzecz interwenienta ubocznego, jeżeli przyczynił się on do rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy

Przepis art. 107 kpc nie obliguje do zasądzenia kosztów w każdym przypadku, w którym istnieją podstawy do obciążenia kosztami przeciwnika procesowego. W takiej sytuacji zasadne jest odwołanie się przez sąd do ogólniejszych kryteriów w postaci potrzeby rzeczywistej obrony interesów interwenienta ubocznego w określonych okolicznościach rozpoznawanej sprawy. (postanowienie SN z dnia 23.02.2012r., V Cz 141/11).

Ponieważ wszystkie w zasadzie czynności procesowe podejmował w sprawie pozwany i to na jego wniosek przeprowadzane było postępowanie dowodowe, sąd nie przyznawał kosztów procesu na rzecz interwenienta ubocznego.

Zgodnie z pkt VII wyroku na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 84 u.k.s.c. nakazano zwrócić tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego -pozwanemu (...) w O. ze Skarbu Państwa kwotę 92,20 oraz interwenientowi ubocznemu kwotę 92,20 zł.

SSR Joanna Bury